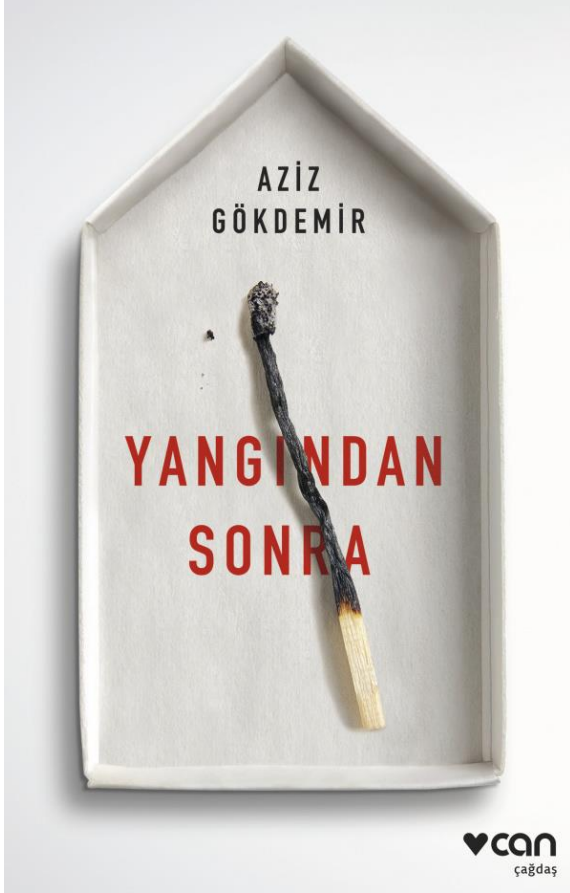

Hayatın Alev Aldığı Yangın Yerleri

Aynur Kulak

AjanLiterer 17 Ekim 2019

<https://www.kitap365.com/blog/1015/hayatin-alev-aldigi-yangin-yerleri>

Kendini yakan hikâyeler ilk neresinden alev alır? Kurgusundan mı, karakterlerinden mi, dilinden mi, söyleminden mi, dert edindiği meselelerden mi? Yoksa hikâyelerin her biri yangın yerinin ta kendisi midir; özellikle edebiyata konu olmuş hikâyeler? Tüm bu sorulara istinaden hikâyelerin edebiyat eserlerine dönüştürülmeleri yangının başlangıcıdır zaten.

Can Yayınları'nın Çağdaş Edebiyat serisinden yayımlanan *Yangından Sonra*, geçtiğimiz ay raflardaki yerini aldı. Yazarı Aziz Gökdemir ise yazarlığının yanı sıra editör, çevirmen ve öğretim görevlisi. Amerika'da yaşayan Gökdemir'in, *Yangından Sonra* romanı hayatta kalanlarla, hayatı bırakıp giden insanların kopmayan, bir türlü kop(a)mayacak olan çatışmalı, bir o kadar da sakil hikâyelerini odak noktasına alıyor ve bir aile üzerinden anlatıyor. On bir bölümden oluşan roman aile fertlerini tek tek ele alıyor. Bu anlamda aile yapısından yola çıkılsa da bireylerin yaşamına, beklentilerine, mücadelelerine ve bireysel

düşüncelerinden yola çıkarak birbirleriyle kurdukları ilişkilere odaklı, duygusal anlamda kapsamı son derece geniş bir ilişkiler ağını gözümüzün önüne seriyor. Babanın aileyi bırakıp diğer tarafa göçtüğü, annenin bu durumu kabullenerek çocuklarıyla olan ilişkisini normal bir seviyede tutmak istediği; Civan, Ferhan, Neslihan ve Selin'in hayatlarına odaklanan romanda, toplumsal ve siyasi yapının bireyler üzerine yüklediği yük ve buna karşı verilen mücadeleler de karşımıza çıkıyor.

Civan ile başlıyoruz hikâyeye, onunla birlikte başlamak da Türkiye koşullarının insanların makus talihi üzerinde ne kadar etkili olduğunu gösteriyor bize. Çarpışmaların, çatışmaların ve verilen mücadelelerin odağında olan Civan, aslında hem aile içinde hem de ülkede olup bitenlerden duygusal anlamda en çok etkilenen evlat. Büyük umutlarla fırsatlar ve hayaller şehrine göçen Ferhat için de aynı şey söz konusu. Özellikle Ferhat'ın anlatıldığı "Orada Bir Oğul Var Uzakta" adlı bölüm, kitabın kurgusunun ne kadar iyi inşa edildiğini bize göstermesi açısından önemli. Belki de Aziz Gökdemir'in yazar-anlatıcı olarak kendisiyle en iyi bağ kurabildiği yer tam da bu bölüm. Hem uzaktaki birine ulaşabilmenin önemi hem de uzakta yaşayan birinin diğerleriyle (ailesiyle ve biz okuyucularla) olan iletişimi, dramatize edilmeksizin, çok iyi verilmiş. Neslihan'ın dikiş tutmayan melankolik hayatı, düşündüğü trajik son, aile fertleriyle ilgili düşünceleri... "İnsan neyse odur ve oraya doğru götürür kendini,"

düşüncesiyle baş başa bırakıyor bizleri. Selin ise tam manasıyla ailenin küçük çocuğu; hafif, uçarı ve anlamaya çalışan.

Bir aileden bahsedilse de farklı insanların ve kuşakların beklentileri, hayal kırıklıkları, kişisel çatışmalar, insanların yeni dünya düzenine adapte olma/olamama durumları, yangın yerine dönmüş bireysel yaşamları, aile kurumunu ve toplum yapısını gözler önüne seriyor. Bu anlamda romanın adı, çok güzel bir ironiyi içinde barındırıyor aslında. Aziz Gökdemir romanının ismini Yangın Yeri yapsaydı belki de hikâye ile olan mesafesini çok güzel bir yerde tutup anlatmak istediklerini anlatamayacak, biz okuyuculara hikâye ile ilgili nefes alacak ve düşünecek alanlar bırakamayacaktı.

Yangından Sonra, bu çağın edebiyat anlatımı ve kurgusuna çok uygun olarak karşımıza çıkıverdi. İyi de oldu.